

ΚΥΔΗΜΙΤΣΑ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΑΘΗΝΑ: ΟΚΤΩΒΡΗΣ—ΝΟΕΜΒΡΗΣ 1982 — ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΤΕΥΧΟΣ 34-35

Συντακτική Έπιτροπή: ΓΙΑΝΝΗΣ ΔΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ — ΧΑΡΙΛΑΟΣ ΓΚΟΥΤΟΣ δικηγόρος
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΙΑΚΚΑΣ γεν. ἀρχίατρος ἐ.ἄ. — ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ ἐκπαιδευτικός.

Ταχ. Δ)νωη: Λάμπρος Βλάχος - Αχαρνῶν 208 - Αθήνα Τ.Τ. 821 - τηλ. 8649.476

ΤΑ ΛΟΥΤΡΑ ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ

Όπως επανειλημμένα γράψαμε ο πρώτος αναπτυξιακός στόχος της επαρχίας μας, είναι η αξιοποίηση των λουτρών Αμαράντου και Καβασίλων. Και δε θα σταματήσουμε να το γράφουμε και δεν θα κουραστούμε να το επαναλαμβάνουμε. Γιατί πρέπει να γίνει καθολική συνείδηση.

Αναδημοσιεύουμε σήμερα τα σημαντικότερα αποσπάσματα από αξιόλογη μελέτη του Δρος Ιατρού Μ. Ν. Καραγκούνη που δημοσιεύτηκε στα τεύχη 357-359 Ιανουαρίου — Φεβρουαρίου — Μαρτίου 1982 της «Ηπειρωτικής Εστίας» Ιωαννίνων, από την οποία φαίνεται η μεγάλη αξία των λουτρών Καβασίλων και το λαμπρό μέλλον που μπορεί σ' αυτά να δημιουργηθεί.

**Δρος Ιατρού Μ. Ν. ΚΑΡΑΓΚΟΥΝΗ
ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ
ΠΗΓΕΣ ΚΑΒΑΣΙΛΩΝ**

Η ερευνητική αυτή μελέτη έχει σαν σκοπό: α) να κάνει ευρύτερα γνωστή την ύπαρξη των Ιαματικών πηγών Καβασίλων με τα θεραπευτικά τους για την υγεία ευεργετήματα και β) να συμβάλλει στην πληρότερη αξιοποίησή τους, που θα φέρει την κοινωνικο-οικονομική εξύφωση του βιοτικού επιπέδου των κατοίκων της Β.Δ. Ελλάδας, αλλά και θα τους συγχρατήσει στην παραμεθόδοι αυτή περιοχή δημιουργώντας έναν επί πλέον βασικό φορέα απασχολήσεως για τους κατοίκους.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η μεγάλη σημασία των ιαματικών νερών στην Ελλάδα είναι γνωστή από τους αρχαίους Ομηρικούς χρόνους. Στην νεώτερη όμως εποχή της, ο Καποδιστριας φρόντισε σχεδόν αμέσως να μελετηθούν συστηματικά ορισμένες ιαματικές πηγές, θέλοντας έτσι να δείξει την πολύτιμη θεραπευτική αξία των νερών τους. Παρόμοιες έρευνες συνεχίζονται ακόμα και σήμερα — αλλά με σύγχρονη επιστημονική στάθμη — επειδή κρίνεται απαραίτητη μία συνεχής υδρογεωλογική, φυσικοδημική και

ΕΞΟΧΗ. ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ

κλιματολογική μελέτη τους πάνω στη σπουδαία αυτή σχέση μεταξύ ιαματικών νερών και υγείας του ανθρωπίνου οργανισμού. (Με τέτοιο πνεύμα συνεργάσθηκα στην ολοκλήρωση της ερευνητικής αυτής μελέτης και ειδικότερα για τον ιατρικό τομέα).

Παράλληλα όμως η αξιοποίηση των θερμομεταλλικών πηγών στα Καβάσιλα Ιωαννίνων είναι μία μελέτη αναπτυξιακή και εντάσσεται στα πλαίσια της περιφερειακής ανάπτυξης. Για την παραμεθόριο αυτή περιοχή, η οικονομική αξιοποίηση των πολύτιμων φυσικών πόρων, που είναι τα θερμά ιαματικά νερά, για υδρολουτροθεραπεία –σε συνδυασμό με το υγιεινό μικροκλίμα–, όπως και για άλλες παραγωγικές δυνατότητες (θερμοκήπια), έχει μεγάλη σημασία και γίνεται μοχλός ανάπτυξης για ολόκληρο το Βόρειο τμήμα της Ήπειρου.

Επειδή τα νερά είναι μεγάλης ποσότητας και καλής ιαματικής ποιότητας μπορεί η περιοχή αυτή να εξελιχθεί σε ένα σύγχρονο υδρολουτροθεραπευτικό κέντρο της ΒΔ Ελλάδας –και μαζί με τις ατμόθερμες πηγές Αμαράντου– να καλυπτεί μεγάλες ανάγκες Ελληνικής όπως και ξένης πελατείας πασχόντων στον τομέα της σύγχρονης υδροκλιματοθεραπείας. Ένας δε τέτοιος στόχος μπορεί να κατορθωθεί: α) επειδή οι ξένοι εκτιμούν το καλό κλίμα μας το οποίο στην περιοχή αυτή λόγω βλάστησης και του ενδιάμεσου ηπίου μικροκλίματος είναι ιδιαίτερα υγιεινό και β) εάν το ιαματικό αυτό κέντρο με σύγχρονες εγκαταστάσεις θα μπορεί να προσφέρει υψηλού Ευρωπαϊκού επιπέδου λουτρικές υπηρεσίες.

Στην αρχή θ' αναπτύξω ορισμένα γενικά πρόσφατα στοιχεία της ομάδας Έρευνας και Μελέτης που αφορούν τις πηγές Καβασίλων. Σημειώνεται οτι γίνεται για πρώτη φορά μια τέτοια επιστημονικά εμπεριστατωμένη ερευνητική μελέτη για τις πηγές αυτές που με απασχόλησε από τις αρχές του 1979 μέχρι τον Νοέμβριο του 1981.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΠΗΓΩΝ ΣΗΜΕΡΑ

Στις περιοχές των θερμομεταλλικών πηγών υπάρχουν τα ερείπια από τα παλαιά λουτροθεραπευτήρια τα οποία καταστράφηκαν κατά τον Ελληνοϊταλικό πόλεμο του 1940. Αντίθετα στην ευρύτερη περιοχή, μέσα στο Αλβανικό έδαφος σε απόσταση 3 χιλιομέτρων περίπου υπάρχουν αξιοποιημένες πηγές της ίδιας ποιότητας.

Κατά πληροφορίες του Προέδρου της Κοιν. Καβασίλων (1981) διακινούνται και λούνται καθημερινά (θερινή περίοδος) περίπου 300 έως 400 άτομα από τις γύρω περιοχές, δηλαδή μόνο ντόπια πελατεία λόγω μη υπάρξεως στοιχειώδους υποδομής.

Οι λούσεις γίνονται μέσα σε φυσικές Τάφρους (λάκκους) που δημιουργήθηκαν από την διάβρωση εξ αιτίας της ροής των νερών.

Στην ομάδα Έρευνας και Μελέτης για αξιοποίηση των θερμομεταλλικών υδάτων Καβασίλων, είχα την ευθύνη για τον ιατρικό τομέα.

Η όλη έρευνα της ομάδας μας ακολούθησε τον τρόπο εργασίας των αντιστοίχων Ευρωπαϊκών προτύπων και ταξινομήθηκε σε Α,Β,Γ και Δ μέρη.

Οι μικροβιολογικές αναλύσεις των θερμομεταλλικών νερών έδωσαν ικανοποιητικά αποτέλεσματα. Δηλαδή το νερό βρέθηκε κατάλληλο για πόση και χρήση.

Η σύσταση αυτή του νερού (υδροθειούχα και οργανικά) συμβάλλει στην δημιουργία της θεραπευτικής λάσπης.

Από μετρήσεις θερμοκρασίας διαπιστώσαμε οτι ο μέσος όρος της θερμοκρασίας του θερμομεταλλικού νερού είναι 32°C .

Σύμφωνα με τις δικές μας παρατηρήσεις η θερμοκρασία του θερμομεταλλικού νερού πρέπει να είναι μεγαλύτερη σε βαθύτερα σημεία. Και αυτό γιατί το θερμομεταλλικό νερό εξερχόμενο αναμιγνύεται με το επιφανειακό νερό των προσχώσεων του ποταμού κι έτσι ελαττώνεται η θερμοκρασία του με αποτέλεσμα να αναβλύζει με μειωμένη θερμοκρασία (των 32°C).

Η παροχή των κυρίων θερμομεταλλικών αναβλύσεων Καβασίλων υπολογίζεται οτι είναι της τάξεως των $200 \text{ m}^3/\text{h}$ για την κρίσιμη περίοδο Αυγούστου - Σεπτεμβρίου, στην υπόλοιπη δε περίοδο η παροχή είναι μεγαλύτερη.

Θεραπευτική λάσπη πηγών Καβασίλων

Στην ενδιαφέρουσα συνεργασία μας, ιδιαίτερα με συναδέλφους του εξωτερικού όπως με τον κ. JAN JHLIARIK (υφηγητή υγειονολόγου, διευθυντή λουτροθεραπείας Τσεχοσλοβακίας) διερευνήθηκαν τα παρακάτω ειδικά για την αξιοποίηση της λάσπης που δημιουργείται από τα θερμομεταλλικά νερά και η οποία αποτίθεται σαν δευτερογενές προϊόν κοντά στις πηγές από τα εξερχόμενα νερά.

Η λάσπη αυτή είναι πολύ καλή και κατάλληλη για θεραπευτικά λασπόλουτρα εάν επαλειφθεί σωστά στο σώμα, και ιδιώς στα σημεία που πάσχουν. Η επάλειψη και παραμονή της λάσπης πρέπει να διαρκέσει τουλάχιστον 15' και στη συνέχεια ο πάσχων να εισέλθει και να παραμείνει 10' μέσα σε δεξαμενή λούσεως (πισίνα) με συνεχή ροή θερμομεταλλικού νερού και με παράλληλη ενεργητική ατομική κίνησή του, για να καρπωθεί μαζί με τον καθαρισμό από την λάσπη και τα ευεργετήματα της κινησιοθεραπείας.

Δυνατότητα για τη δημιουργία μιας σύγχρονης Ευρωπαϊκού τύπου Λουτροθεραπευτικής μονάδος, μεσαίου μεγέθους με οικονομικά οφέλη για εξυπηρέτηση του πληθυσμού της ΒΔ Ελλάδος

Δημιουργία συγχρόνου λουτροθεραπευτηρίου ευρωπαϊκού επιπέδου

Όπως αναφέραμε, οι διαθέσιμες ποσότητες θερμομεταλλικού νερού είναι μεγάλες. Η ελάχιστη παροχή θερμομεταλλικού νερού μόνο για τις κύριες πηγές Καβασίλων την κρίσιμο περίοδο βρέθηκαν $200 \text{ m}^3/\text{h}$.

Έτσι είναι δυνατό να ανεγερθεί όχι μόνο μια μικρή ή μεσαία μονάδα λουτροθεραπείας αλλά ακόμη είναι δυνατό να γίνει επέκταση και να δημιουργηθεί μεγαλύτερη μονάδα. Δηλαδή υπάρχουν όλες οι προϋποθέσεις από πλευράς ποσότητας, και ποιότητας των νερών και χώρος για δημιουργία ενός συγχρόνου, βάσει Ευρωπαϊκών προδιαγραφών λουτροθεραπευτικού κέντρου, με επακόλουθα πολύτιμα θεραπευτικά καθώς και αξιόλογα οφέλη για την περιοχή και τον φορέα που το αναλάβει.

Για την άριστη δημιουργία αυτόν χρειάζεται να προβλεφθούν με την σύγχρονη κατασκευαστική τεχνική:

α) 15 μπανιέρες και

β) 2 πισίνες εσωτερικές με πάγκο (για κάθισμα μέσα στο νερό) με χειρολαβές για υδροκινησιοθεραπεία και για συντελεστή ασφαλείας των λουομένων.

Επίσης πρέπει να προβλεφθεί και η δυνατότητα για περιφερειακή κάθοδο των λουομένων που βρίσκονται σε αναπηρικό καροτσάκι ή κρεβάτι (από ατυχήματα ή άλλες παθήσεις) για να εξυπηρετείται έτσι κάθε ανήμπορος λουόμενος και να μπορεί να φθάνει στη λουτρική δεξα-

μενή (πισίνα) με τη βοήθεια συνοδού.

Όμοιώς παράλληλα και ξεχωριστά θα πρέπει να υπάρχουν τμήματα εισπνευσιοθεραπείας, ηλεκτροθεραπείας (διαθερμιών), γαλβανικών, κι ακτινοβολιών), κινησιοθεραπείας, μασάζ (σάουνας, σκωτσέζικων ντους), καθώς και όλα τα γυμναστικά θεραπευτικά όργανα.

Μ' αυτόν τον τρόπον μόνον θα μπορεί να είναι δυνατή και πραγματοποιήσιμη μια συνδυασμένη ολοκληρωμένη θεραπεία κατάλληλα επιλεγμένη για κάθε ασθενή ξεχωριστά, από τον ειδικό για τη Λουτροθεραπεία Ιατρό.

Συνδυασμός όλων των παραγόντων για παροχή μιας υψηλής στάθμης Υδρολουτροθεραπείας

Σε μια τέτοια συνδυασμένη πολύπλευρη θεραπευτική δυνατότητα της λουτροθεραπευτικής μονάδος θα αξιοποιούνται όλοι οι ευεργετικοί παράγοντες της φύσεως (πρόσθετα από τις τοπικά ειδικές ιαματικές θερμομεταλλικές υδρολουτροχινησιο-, πόσιο-, και εισπνευσιοθεραπευτικές ιδιότητες) όπως: ο καθαρός αέρας που σήμερα είναι τόσο πολύτιμος ιδίως στις πόλεις όπου βρίσκονται συνήθως οι κλινικές και τα Νοσοκομεία λόγω του απειλητικά ασφυκτικού και μολυσμένου πασίγνωστου νέφους, η συστηματική φυσιοθεραπεία (με κινήσεις - μασάζ), η ηλεκτροθεραπεία (με ρεύματα και γαλβανικά), η κατάλληλη διαιτα για κάθε πάσχοντα χωριστά, η ψυχική ηρεμία (με τον αναμφισβήτητα σπουδαίο και θετικό ψυχοσωματικό όρλο που έχει κατά την πρόσθιο της θεραπείας) όπως και η σωστή ανάπτυξη.

Όλα αυτά με τη συστηματική και συνεχή καθοδήγηση των ειδικών για τη Λουτροθεραπεία ιατρών όπως και του υπολοίπου ειδικευμένου προσωπικού θα κατορθώνουν το ύψιστο επιθυμητό θεραπευτικό αποτέλεσμα.

Με τις ανωτέρω θετικές συνδυασμένες επιδράσεις (ερεθίσματα) ο απορρυθμισμένος λόγω των διαφόρων παθήσεων βιολογικός οργανισμός θα ξαναβρίσκει την ισορροπία του μέχρι το επίπεδο της φυσιολογικής βιολογικής λειτουργίας. Η στάθμη της αναρρυθμίσεως θα εξαρτάται από τη δύναμη της αντανακλαστικής αντιδράσεως του κάθε αρρώστου.

Είναι δε αυτονόητο για κάθε ένα, ειλικρινά και υπεύθυνα σκεπτόμενο συνάδελφο ιατρό οτι ένα τέτοιο πολύτιμο θεραπευτικό αποτέλεσμα

Μ α σ λ ά τ ι α

Ηπροχτές τν' Πέφτη έρχνει μια βρουχή καθόρ' λιές κι τόρχνει κάνας μη του γκιούμ'. Κι όταν στάθκε, λίγου η βρουχή βγήκα π' του σπίτι μι κατηφόρσα κατ' ν' Αχαρνών.

Γλέπου μπρουστάμ ενα πατριούτακ είχι γέν μπλιόντρα π' τ' βρουχή. 'Ηχαν κουλίσ' τα σκουτίατ' αχπάνουτ'.

Βρε πατριώτ' τλέου τη κάντζ' απούθι έριση, έτσ' μουσκιμένους; Απούθι έρουμι; Απ' τ' δλιά μου έρουμι, ισύ πού πάντζ' ιδώ σιακάτου; μλιέη. Τι αλισβιρίσ' έχεισ ισύ ιδώ; Α κάτοι να σ' πω τ' λιέου. Κι εκατσάμι σι μια αστρέχα. Ήκεί π' διάβαζα του πιριουδικό η Κόντζα τ' λιέου δουκίθκα π' δεν τούσλα τ' κυρ Βλάχου κάνα φράγκου. Κι λιέου δε μπας ου ίδιους στουν κυρ Λάμπρου, να τ' δωξ κάνα φράγκου, κι να πης κι κάνα μασλάτ!

Ξερς τ' αρέσν τα μασλάτια, είνει γλέψ κι αυτός απ' τουν τόπου τουν θκόμας, κι όσου

είναι δύσκολο να κατορθωθεί αλλιώς· πολλές φορές δε είναι αμφίβολο αν μπορεί να κατορθωθεί έστω και με μεγάλες ποσότητες δραστικών συγχρόνων φαρμάκων (= εύλογη αιτία πολυφαρμακείας).

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να αναφέρω πως είναι ήδη καιρός για να κατανοήσουν οι αρμόδιοι στα μεγάλα Νοσοκομεία και κλινικές της πατρίδας μας οτι η ο λ ο κ λ ή ρ ω σ η ο π ο ι α σ δ ή π ο τ ε θ ε ρ α π ε ί ας πέρα από την κλινική οξεία φάση της ανήκει (όπως και η αποκατάσταση των μυο-νευρο-αρθρο-σκελετικών βλαβών) στην ορθή και συστηματική αποστολή πασχόντων σε θεραπευτικές μονάδες όπως η πιο πάνω σύγχρονη ευρωπαϊκού τύπου λουτροθεραπευτική μονάδα που περιγράφηκε και προτάθηκε από την επιστημονική μας ομάδα για κατασκευή.

Θα ήθελα επίσης εδώ να σημειώσω πως κάτι τέτοιο, γίνεται σ' όλη την Ευρώπη εδώ και πολλά χρόνια τώρα, ως απαραίτητη φουτίνα παροχής Ιατρικής υπηρεσίας όχι μόνον για πλούσιους ασθενείς αλλά και για τους πάσχοντες όλων των Ταμείων υγείας. (Συνεχίζεται)

νάνι τ' αρέσν νακούει τέτοια. Τότις καλά κάντζ κι τ' λιές. Ηγώ λιέου παέντζ κι παέντζ δεν τ' λιές να μας αφίνει ιδώεια να σμίγουμι να λιέμη κάνα θκο μας ισύ τα δουκιέσει. Κι πουλύ ήθηλα να κάνουμι λίγου κουνούστιου γιατί όλοι μεις ένα γκιρέ ήμιστη μια συρμαϊά πλιέμη μη κατάλαβης; Ήα ηπιτόρη έμπλαξα τουν Τόλ' απτ' Μπλίστιανη κ' εκατσάμη κι διάβηκ' λίγου η ώρα. Αμ ικείνου του πιδί τ' Φώτ' απ' τ' Σταρίτσιαν' θηρίου Μιρτέκ' γίγκι, μπλατσιάσκαμη ικεί σον' ουμόνοια, ντιρέκ' σλέου. Τι πιδί! Χαρά σ' τσούπρα π' θα του πάρ'. Ήα στέκα ήπα τσούπρα κι δουκίθκα. Ξέρς ήβρα τουν Κότσιου απτ' Ζέρμα μι τ' γνέκα' τ' κι τσδυό τσούπρις να τσ' πιής στου πουτίρ'. Στάθκαμη λίγου όξου πόνα μαϊργιό κι τάπαμη λίγου κι χώρσαμη μη χαρά απ' αντάμουσάμη. Γιαυτό σ' λιέου άρχιση ιδώια μια φουρά του μήνα να μασλατίζουμι να περνάμη καμμιά ώρα χουρίς βανταλάχου στου Κιφάλι μας. Γιατί ιδώ π' μαζεύκαμη όλ' στ' ν' Ανθήνα θα ζουρλαθούμι. 'Ηνει κ' τούτους ου καπνός αχπάνου π' του κιφάλι μας, τόσου μαύρους απ' μ' θίμση τουν καπνόν απόβγαζι ου φούρνους τσ' θιάκους τσ' Αγόρους άμα τουν άναφτε μη ξύλα δαδίσια να ψήσ' τα καρβέλια π' τάχη στα πνακούτα.

Τι κάθουμι κι σ' θυμάου τώρα τέτοια κιστο' ακίζου γκαρδιά. Κι θελς κι να πας κι στ' δλιάς. Κι γω μη τα Κασαβέτια μ' συ κράτσα τόσ' ώρα. 'Αι τώρα σύρου στου καλό κι τουν άλλου μήνα συ καρτιράου ιδώια άξεις; Μη αστουχίσ'.

Καλά βρε Πατριώτ' πως δ' αστουχίσου; Ήσένα ν' αστουχίσου απ' τράνιψάμι μαζί μη νίδια γλώσσα κι τα ίδια χούια. 'Οχι δεν σ' αστουχάου θα τα πούμι πάλι κι δασφέρου κι νέα απ' του χουριόσ'. Ξερς λιέου να πάου σ' απάνου κα τα χουριά μας να τσιδώ κι αυνούς, τι κάν' κι ν' άρθου πάλι. Κι έτσι θα σπω κι χαμπέρια που πάνου π' τα χουριά τσ' Κόντζας. Μη κατάλαβις; Λιέου να τα γκιζιρίσου όλα τα χουριά άμα προυκάνω.

'Αι τώρα τόκα του χέρι κι χάρκα πουλύ.

B.K.

Από τον πατριωτικό πόλεμο του 1940

ΣΤΗ ΣΤΕΝΩΠΟ ΤΗΣ ΚΡΙΚΑΣ

Tou Δικηγόρου κ. ΚΩΣΤΑ ΒΕΛΙΑΡΟΥΤΗ

Κρίκα. Μια θέση κλειδί κοντά στα σύνορα με την Αλβανία. Κάτω στον κάμπο της σμύγουν τα δυό ποτάμια, ο Αώος και ο Σαραντάπορος. Και η Διπαλίτσα, που σήμερα ξαναβαφτισμένη λέγεται Μολυβδοσκέπαστη, το φυλάκιό μας δίπλα από την εκκλησία του χωριού, τους Αγίους Αποστόλους, που είναι περικαλλής και ιστορικός.

Για να πάει κανένας στη Διπαλίτσα από τα Γιάννινα με το αυτοκίνητο περνάει από το Καλπάκι. Κι απ' εκεί ακολουθεί τον δρόμο για την Κόνιτσα. Σαν φτάσει στο Δέμα, κατηφορίζει τον παλιό δρόμο που κατευθυνόταν στην Κόνιτσα. Και η διαδρομή μέχρι το Μπουραζάνι είναι μια από τις καλύτερες της Ηπείρου. Στριφογυρίζεις μέσα στο πράσινο και στα δροσερά νερά. Και η θέα απέραντη τόσο προς την Κόνιτσα, ούτο και προς τη Βόρειο Ήπειρο. Ο αμαξωτός δρόμος σε κακά χάλια. Από το Μπουραζάνι στρίβεις αριστερά για την Νεμέρτσικα. Περνάς το μοναστήρι της Μολυβδοσκέπαστης, το στενό της Κρίκας, που είναι και αξιόλογο σαν χαράδρα και ανεβαίνοντας την πλαγιά της Νεμέρτσικας φτάνεις στη Διπαλίτσα.

Το μοναστήρι της Μολυβδοσκέπαστης μέσα σ' ένα θαυμάσιο τοπίο είναι φημισμένο. Γιατί σύμφωνα με την παράδοση το έχτισε ο αυτοκράτορας του Βυζαντίου Κωνσταντίνος ο Πωγωνάτος. Και έχει πολλά ενδιαφέροντα. Παλιά γινόταν και μεγάλη εμποροπανήγυρη. Όταν δε ιδρύθηκε στο μεσαίωνα η επισκοπή της Πωγωνιακής ήταν έδρα του επισκόπου. Αργότερα μεταφέρθηκε στη κωμόπολη της Διπαλίτσας.

Στις παραμονές του πολέμου του 1940 υπηρετούσα τη θητεία μου σαν έφεδρος ανθυπολοχαγός του Πεζικού. Και ανήκα στη δύναμη του 15ου Συντάγματος της Ηπειρωτικής 8ης Μεραρχίας. Από τις 2 του Σεπτέμβρη μου ανατέθηκε από τη Μεραρχία η φρούρηση του στενωπού της «Κρίκας». Και ήταν μια σοβαρή και επικίνδυνη αποστολή στον τομέα των φυλακίων. Όταν εγκαταστάθηκα μου τονίστηκε αυτό με έμφαση, γιατί η Κρίκα είχε και μια πολεμική προϊστορία. Το 1917 με τον

διχασμό των Βενιζελικών, που ήθελαν τη συμμαχία με τους Αγγλογάλλους και των Κωνσταντινικών, που ήθελαν να είμεθα σύμμαχοι των Γερμανών, η Ιταλία, που πάντοτε εποφθαλμούσε την Ήπειρο, προήλασε με το στρατό της και είχε φτάσει στη Φιλιππιάδα. Μπήκε δε από το στενό της Κρίκας, όπως μου επεσήμανε η Μεραρχία.

Να γιατί η Κρίκα ήταν μια πύλη κοντά στα σύνορα, που θα μπορούσαν και πάλι οι Ιταλοί να εισχωρήσουν και να βρεθούν σύντομα στο Καλπάκι, όπου ήταν η κυρία γραμμή άμυνας της Μεραρχίας. Εδώ θα πρέπει να σημειώσω, οτι το «σχέδιο ενεργείας», όπως το έλεγαν τότε, το ήξερα πολύ καλά. Το πως θα το πω άλλη φορά.

Μετά την Κρίκα το έδαφος είναι ορεινό και κατάφυτο. Και από το πλατώ αρχίζουν δυό δύσβατα μονοπάτια, που οδηγούν το αριστερό στα Τσαραπλανά (Βασιλικό) και το δεξί στο Μποντσικό (Πωγωνίσκο - Μετζητιέ - Κεφαλόβρυσο).

Παραμονές του πολέμου και οι προφυλακές ήταν αραχνούφαντες. Για να με βοηθήσει η Μεραρχία στη σοβαρή αυτή αποστολή μου με ενίσχυσε και έγινα ανεξάρτητο απόσπασμα, μικρό βέβαια. Έτσι εντάχθηκε σε μένα

Απ' τη χαράδρα του Αώου.

η ομάδα της Διπαλίτσας με τους 10 στρατιώτες. Ακόμα μου έστειλε μια ομάδα από το 3/40, που ήταν στους Δρυμάδες και την εγκατέστησε στο Μποντσικό. Και τέλος μου διέθεσε ένα πυροβόλο των 75 χιλ. της πυροβολαρχίας Καφύδη, που εγκαταστάθηκε στον Άη-Νικόλα των Τσαραπλανών, βορειότερα του χωριού. Βέβαια μου διέθεσε και τον αστυνομικό σταθμό της Διπαλίτσας, που θα τον χρησιμοποιούσα ενδεχόμενα σαν μέσο επικοινωνίας με το πυροβόλο!!! Η Διπαλίτσα με όλους τους κατοίκους, άνδρες και γυναίκες με ξεχωριστή παρουσία του δασκάλου τους Σταύρου Γκατσόπουλου σημερινού θαλεού πρεσβύτη και λογίου, στάθηκαν δίπλα μου με πατριωτισμό και με ψυχραιμία. Γι' αυτό τους θυμάμαι πάντα με θαυμασμό, γιατί θα δεχόταν πρώτοι το φασιστικό χτύπημα. Τέλος η Μεραρχία μου χορήγησε ένα λεβέντικο άλογο για να καλύπτω τις μεγάλες αποστάσεις αριστερά μου και δεξιά. Και ο σταθμός μου χάρισε τα κιάλια του μοίραρχου Τρίμπου, ακουστού διώκτη των ληστών Κουμπαίων κλπ., που με βοηθούσαν να παρακολουθώ τις κινήσεις του εχθρού πέρα από το ποταμό στο χωριό Περάτη και αλλού.

Το τμήμα μου επροστάτευε εξόν από τη Διπαλίτσα, το Μποντσικό, τα Τσαραπλανά, το Μετζητιέ, όπου τότε ήταν πολλοί βλάχοι και την Κάτω Μερόπη.

Το Πωγώνι έχει το προνόμιο, μετά το Καλπάκι, να αυλακώνεται από τις δυο αμαξωτές αρτηρίες. Η πρώτη οδηγεί στην Κακαβιά - Αργυρόκαστρο και η άλλη Μπουραζάνι - Μέρτζιανη. Άλλα οι Ιταλοί είχαν τότε τις μηχανοκίνητες φάλαγγες είχαν όμως και τους αλπινιστές.

Έτσι καταυλισμένοι μέσα στο πλάτωμα στον Άη-Δημήτρη. Οχυρώσαμε όσο μπορέσαμε τις θέσεις μας με χαρακώματα και συρματοπλέγματα. Και περιμέναμε την επίθεση. Και σ' αυτές τις δύσκολες συνθήκες κάναμε την ανάλογη ψυχική προετοιμασία. Γιατί ο πόλεμος θα ήταν εθνικοπελευθερωτικός και αντιφασιστικός. «Υπέρ βωμών και εστιών». Και η πίστη αυτή σταλάχτηκε στις ψυχές των στρατιωτών και των χωρικών, που μας συμπαραστέκονταν. Άλλως τε οι στρατιώτες μου ήταν Ήπειρώτες, λίγοι Κερκυραίοι και τρεις Ισραηλίτες με Ελληνική συνείδηση. Και ο στρατηγός Χαρ. Κατσιμήτρος καθρέφτιζε τον πόθο του Ήπειρωτικού λαού για λευτεριά.

Στο μεταξύ το φθινόπωρο μας είχε αποχαιρετίσει οριστικά. Καθημερινά μαύρα σύννεφα κυλούσαν στον ορίζοντά μας από το Λιασκοβίκι. Οι αστραπές, οι βροντές και οι καταιγίδες συγκλόνιζαν τη Νεμέρτσικα και μας έδερναν αλύπητα. Και όταν σταματούσαν ακούγαμε το βογγητό από τα νερά των δυό ποταμιών.

Κάθε μέρα ανέβαινα στη Διπαλίτσα. Πότε πρωί, πότε βράδυ. Και στη θεοσκότεινη νύχτα το τοπίο αγρίευε περισσότερο. Οι Διπαλιτσιώτες είχαν τελειώσει τις αγροτικές δουλειές. Και οι γυναίκες τα βράδυα καθάριζαν τα καλαμπόκια, που είχαν μαζέψει στον κάμπο. Παλιότερα οι γυναίκες στη Διπαλίτσα ασχολούνταν με την καλλιέργεια του μεταξιού. Όλοι τους ζούσαν με την αγωνία. Γιατί ερχόνταν σε επαφή με Αλβανούς στα χωράφια τους και μάθαιναν την προετοιμασία των Ιταλών.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Στο Γιάννη Μαργαρίτη, γιο του φίλου Νίκου Μαργαρίτη από την Καστανιανή, που πήρε το δίπλωμα του Γ' πλοίαρχου, απευθύνω τα θερμά μου συγχαρητήρια και την ευχή μου για γρήγορη άνοδο στη θέση του αρχικαπετάνιου.

Παντελής Σακούλης
Χιονιάδες

ΕΥΘΥΜΙΟΥ Θ. ΠΑΠΑΦΩΤΙΚΑ «ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ»

ΒΙΒΛΙΟ ΠΡΩΤΟ ΤΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΓΩΓΗΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΑΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΩΛΗΣΗ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ: ΣΠ.ΚΟΝΤΟΥ - ΔΗΜ.ΦΥΛΑΚΤΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΣΗ 4 ΑΘΗΝΑ - ΤΗΛ. 3231.160

ΚΟΝΙΤΣΙΩΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η νεοϊδρυθείσα αδελφότης Επαρχίας Κονίτσης «Ο Σμόλικας» έκαμε την Κυριακήν 3ην Οκτωβρίου την πρώτην εκδρομήν εις το δροσόλουστον και μαγευτικόν πάρκον του Homestead Beach Shore Park στο Posylin L.I.

Παρευρέθησαν πάνω από 80 άτομα και μας εδόθη η ευκαιρία να ανταμόσωμε πολλούς αγαπητούς συνεπαρχιώτας και συγχωριανούς που είχαμε πολύ καιρό να συναντήσωμε.

Είχαμε μαζί μας πολλές κασσέτες με πολύ καλά Ηπειρωτικά Τραγούδια και Χορούς και με αρκετό κεφί χορέψαμε πολλούς Κονιτσιώτικους Χορούς και περάσαμε μια ευχάριστη ημέρα με τα σπιτικά μας φαγητά και ενεγράφησαν πολλοίως μέλη της Αδελφότητος.

Όλοι με χαρά και ευχαρίστησιν αποφασίσαμε να κάμωμεν την επόμενην εκδρομήν στο ίδιο πάρκο.

Η Αδελφότης είχε την τρίτην κατά σειράν συγκέντρωσιν την Κυριακήν 24ην Οκτωβρίου στο Ηπειρώτικο Σπίτι όπου παρευρέθησαν πάνω από 60 άτομα για να συζητήσουμε διάφορα θέματα για την πρόοδον της Αδελφότητος.

Στην συγκέντρωσιν παρευρέθη ο γεμάτος φιλοπατρίαν και ενθουσιασμόν ο Κονιτσιώτης Αρχιμανδρίτης κ. Χρύσανθος Ζώης.

Εδιαβάσθη η επιστολή από το εκδιδόμενο εις Αθήνας περιοδικόν «η Κόνιτσα» που μας ευχόταν Καλή Πρόοδο και τους ευχαριστούμε πάρα πολύ. Ο Πρόεδρος συνέστησε στα παρευρισκόμενα μέλη να εγγραφούν ως συνδρομητές.

Μετά από μια ώρα συνεδριάσεως αποφασίσθηκε να διοργανόσωμε την πρώτην χορεστερίδαν κατά τον μήνα Μάρτιον ή Απρίλιον για να γνωριστούμε ακόμη καλύτερα.

Στο τέλος της συνεδριάσεως ακολούθησε ένα πλουσιοπάροχο τραπέζι προσφερθέν δωρεάν από τους τέσσερις εορτάζοντες Δημήτρηδες του Διοικητικού Συμβουλίου.

Στο Νιού Τζέρσεϋ εδρεύει η αρχαιοτέρα εν Αμερική Ηπειρωτική Αδελφότης Πυρσόγιαννης «Ο Άγιος Μηνάς» η οποία έδοσε την Κυριακήν 14ην Νοεμβρίου την καθιερομένην ετησίαν Δοξολογίαν μετά Αρτοκλασίας εις τον Ναόν της Αναλήψεως στο Φαίρβιον του

ΟΔΟΙ ΖΑΓΟΡΙΟΥ – ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Την επαρχία Ζαγορίου από την επαρχία Κονίτσης την χωρίζει ο Αώος ποταμός. Έχει σχεδιασθεί προ 25τίας η οδός Βρυσοχωρίου – ΠΑΔΩΝ Κονίτσης.

Μέχρι Βρυσοχώριον έχει γίνει προ 20τίας και πλέον, και λειτουργεί η οδός δι' αυτοκινήτου.

Δια λόγους τους οποίους η Νομαρχία γνωρίζει δεν συνεχίσθηκε η οδός από το Βρυσοχώριον προς τον Αώον, ένθα έχει κτισθεί προ 30τίας γέφυρα δια την ένωσιν των δύο επαρχιών.

Η απόστασις από το Βρυσοχώριον έως το Αώον είναι περίπου 3-4 χιλιόμετρα ένθα η γέφυρα, εκείθεν δε μέχρι ΠΑΔΕΣ όπως έχει γίνει η χάραξη είναι άλλα 5 χιλιόμετρα.

Αν διατεθεί η Μ.Ο.ΜΑ. με μια μπολτόζα η διάνοιξις είναι ζήτημα μηνός, διότι δεν υπάρχουν βραχώδεις εκτάσεις και η διάνοιξις είναι εύκολος.

Πρέπει να γίνει η διάνοιξις, διότι θα ενωθούν αι δύο (2) γειτονικά επαρχίαι – ΚΟΝΙΤΣΑ και Ζαγόριον.

Διότι έχει κατασκευασθή η γέφυρα.

Διότι είναι εύκολος η διάνοιξις.

Διότι είναι μικρά η απόστασις και θα γίνει βατή η Λάκα του Αώου.

Έστω υπ' όψιν της Νομαρχίας Ιωαννίνων, όπως διαθέση τας απαραιτήτους πιστώσεις και διατάξεις της Μ.Ο.ΜΑ. προς διάνοιξιν της οδού ταύτης.

Νικολ. Γιάκκας
ταξίαρχος Υγ/κού
..... αρχιατρος ε.α.

Νιού Τζέρσεϋ. Επηκολούθησε γενική συνεδρίαση και αποφασίσθη στην επομένην συνεδρίαση που θα γίνει τον ερχόμενο Φεβρουάριο να δοθεί η Διοίκηση της Αδελφότητος εις τα τριάντα Πυρσογιαννίτικα Παιδιά της τρίτης γενιάς που εξέφρασαν την επιθυμίαν να αναλάβουν ενεργό μέρος. Τους ευχόμεθα ολοψύχως «Καλήν Πρόοδον» και ελπίζομεν με την όρεξιν που έχουν να αναπτύξουν την Αδελφότητα.

Αργότερα παρακαθήσαμεν εις δείπνον εις το μεγαλοπρεπέστατο εστιατόριο του κ. Αντώνη Ματαρά.

Δ.Ν.Λ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΛΥΚΟΡΡΑΧΗΣ

Tou NIKOU ΣΔΟΥΚΟΥ

Μὲ ἀφορμὴ τὰ γραφόμενα τοῦ Σωτῆρη Φασούλη γιὰ τὸ χωριό μας καὶ τὴν ιστορία του, ισᾶς γράφω μερικὰ στοιχεῖα, γιατὶ πραγματικὰ ἔχει μεγάλη ιστορία τὸ χωριό μας σὲ σχέση μὲ τὸ μέγεθός του.

Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ ἔχουν τὴν πηγή τους στὸν παπά τοῦ χωριοῦ ποὺ ζοῦσε μέχρι τὸ 1925 μὲ 1930. Τὸ δημάρατον λεγόταν Σδούκος Γεώργιος.

“Οπως διηγόταν στὸν πατέρα μου Σδούκο Χρήστο, τὸ χωριό μας πράγματι ἦταν τρεῖς μαχαλάδες ἡ Λυκόρραχη, τὸ Μισοχώρι καὶ ἡ Ράμπα. Γιὰ τοὺς κατοίκους τῆς Ράμπας καὶ τοῦ Μισοχώρου δὲν ἔχουμε πολλὰ στοιχεῖα. Αὔτοὶ οἱ τρεῖς μαχαλάδες εἶχαν μιὰ κοινὴ ἐκκλησία, τὴν Ἀγία Κυριακή. Ἐκεῖ ἦταν καὶ τὸ νεκροταφεῖο τους στὶς Βαλανιδιές ποὺ ἀναφέρει δὲ Σωτήρης. Ἐκεῖ ποὺ ἔχουμε πολλὰ στοιχεῖα γιὰ τοὺς κατοίκους καὶ τὴν ιστορία τους, εἶναι ἡ Λυκόρραχη.

Οι πρῶτοι κάτοικοι ἦταν οι Φασουλέοι, οι Καρανικέοι, οι Τσιάδες καὶ οι Κοταβασέοι ποὺ ἔφυγαν καὶ ξανάρθαν, καὶ οι Βουζέοι. Μετέπειτα ἥρθαν οἱ Σδουκάδες καὶ ἀργότερα οἱ Νουτσέοι καὶ πιὸ μετά οἱ Κολονιαρέοι. Οἱ Νουτσέοι ἀπὸ τὴν Λάκκα τοῦ Σουλίου καὶ οἱ Κολονιαρέοι ἀπὸ τὴν Κολόνια. Πρὶν ἀπὸ τὸν Ρωσοτουρκικὸ πόλεμο γύρω στὸ 1870 δὲ Μπέης τῆς Κολόνιας μὲ 40 δημότες του φτάνουν στὸ χωριό μὲ σκοπὸν νὰ τὸ κάνουν τσιφλίκι.

Ἐκεῖνοι ποὺ τοὺς μπῆκαν ἐμπόδιο ἦταν ἡ οἰκογένεια τοῦ Σδούκου Νικόλα. Ἡ οἰκογένεια αὐτὴ ἀποτελοῦνταν ἀπὸ τοὺς Σδούκο Νικόλαο, τὴν γυναικά του, τοὺς γιούς του Μιχάλη, Γούσια (Γεώργιο) καὶ μιὰ ικάρη. Μαζί τους εἶχαν γιὰ τὴν πρωστική τους ἀσφάλεια καὶ ἔναν μισθωτὸ πολεμιστή.

Οι Σδουκάδες προερχόταν ἀπὸ τὰ Μπιτόλια τῆς Γιουγκοσλαβίας. Πρέπει νὰ εἶχαν λεφτά καὶ πολὺ βιό. Αὔτο φαίνεται ἀπὸ τὸ σπίτι ποὺ ἔχτισαν, ἀκόμη καὶ ἀπὸ τὴ θέση ποὺ κρατοῦσαν σὰν ἀρχηγοὶ τοῦ χωριοῦ. Φτάνοντας οἱ Ἀρβανίτες ζήτησαν νὰ δοῦν τὸ Νικόλα Σδούκο γνωστὸ καὶ φίλο τοῦ Μπέη. Ὁ ἐρχομός τοῦ Μπέη μὲ σα-

ράντα δηλισμένους, φόβισε τὴν γυναικά τοῦ Νικόλα ικαὶ τοῦ εἶπε νὰ μὴν πάσι. Αὔτος ὅμως πῆγε.

‘Αφοῦ χαιρετίστηκαν τοὺς προσκάλεσε στὸ σπίτι του. Μόλις προχώρησε λίγα μέτρα δὲ Νικόλαος, οἱ Τούρκοι Ἀρβανίτες τὸν πυροβόλησαν. Τὸ μόνο ποὺ πρόλαβε καὶ φώναξε στὰ παιδιά του ἥταν: «Μπέστε μέσα στὸ σπίτι καὶ πολεμεῖστε, ἀφῆστε ἐμένα». Τὴν δρα ποὺ ἔμπαινε δὲ Σδούκος Γούσιας τὸν πρόλαβε ἔνας Ἀρβανίτης καὶ τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὰ μαλλιά ποὺ ἦταν πολὺ μεγάλα. Ὁ νεαρός Σδούκος Γούσιας πρόλαβε ικαὶ ἔβγαλε τὸ κουμπούρι καὶ τὸν σκότωσε, ικαὶ μπῆκε μέσα. “Εκλεισαν τὴν πόρτα μὲ δημπάρα καὶ ἀρχισε τὸ πουφεκίδι, ἀναβαν δαδιά καὶ τὰ ἔρριχναν ἀπὸ πάνω μπροστὰ στὴν πόρτα. Οἱ Ἀρβανίτες στὴν προσπάθειά τους νὰ σπάσουν τὴν πόρτα, μπροστὰ στὸ φῶς τῶν ἀναμμένων δαδιῶν γινόταν στόχος. Μετὰ ἀπὸ τὴν πανωλεθρία ποὺ ἔπαθαν (7 νεκρούς) ἔφυγαν τραμαγμένοι χωρὶς νὰ πάρουν τοὺς νεκρούς. Τὴν ὄλλη μέρα οἱ χωριανοὶ ἔθαψαν τοὺς Ἀρβανίτες στὸ ρέμα ποὺ ἀπὸ τότε λέγεται Ἀρβανίτης. Τὰ δύο ἀδέλφια μὲ τὴ μητέρα τους ἀφοῦ θάψαν τὸν πατέρα τους ἔφυγαν. Ἡ ικρη δὲν θέλησε νὰ φύγει. Λένε πώς εἶχε πάθει τὸ μυαλό της.

Οι Ἀρβανίτες μετὰ ἀπὸ καμρό ξαναγύρισαν ικαὶ ἔκαψαν τὸ σπίτι τοῦ Σδούκου Νικόλα ικαὶ ἔκαναν τὸ χωριό τσιφλίκι. Ἡ ικρη δὲν ἔπαψε νὰ καταριέται τοὺς φονιάδες, γι’ αὐτὸ ικαὶ τὴν σκότωσαν. Ὁ Μιχάλης μὲ τὴ μητέρα του πῆγαν στὴν Χρούπστα, ἐνῶ δὲ Γούσιας καταπάχτηκε στὸν τούρκικο στρατὸ γιὰ νὰ χάσουν τὰ ίχνη του.

Ἐκεῖ πολὺ γρήγορα ἔγινε ἀξιωματικὸς καὶ πῆρε μέρος στὸ Ρωσοτουρκικὸ πόλεμο. Σὲ κάποια μάχη ποὺ ιάμαν οἱ Τούρκοι τραυματίστηκε δὲ ταγματάρχης ὄλλου τάγματος ικαὶ οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὸ φόβο τους τὸν παράτησαν. Περνώντας τὸ τμῆμα τοῦ Σδούκου Γούσια τὸν θρήκε ικαὶ τὸν πῆρε δὲ ίδιος δὲ Γούσιας στὴν πλάτη του. Γιὰ καλὴ τύχη τοῦ Γούσια δὲ ταγματάρχης ἥταν ἀδελφὸς υπουργοῦ τῆς τουρκικῆς

κυθέρησης. Σέ λίγες μέρες τὸν Γούσια τὸν κάλεσαν στὴν πρωτεύουσα μὲ διαταγὴ τῆς κυθέρησης καὶ προσωπικὰ δύπουργός, γιὰ νὰ τὸν εὔχαριστήσει καὶ νὰ τοῦ προσφέρει δῶρα καὶ δξιώματα. "Ομως ὁ Σδοῦκος Γούσιας δὲν μένει στὸ στρατό. Ἡ τουρκικὴ κυθέρηση τοῦ προσφέρει τὰ Χάρτσα τῶν Ἰωαννίνων, τῆς Πρέβεζας, καὶ Θεσπρωτίας. Ἀλλὰ δὲ Γούσιας δὲν τὰ δέχεται λέγοντας: «'Υπάρχουν φτωχοὶ ποὺ δὲν θάχουν νὰ πληρώσουν καὶ θὰ εἰμαι ἀναγκασμένος νὰ τοὺς πάρω τὸ ικαζάνι καὶ δὲν θὰ μποροῦν νὰ ζεματίσουν τὰ ροῦχα τους καὶ θὰ τοὺς τρώει ἡ ψείρα». Τὸν ρώτησαν τί θὰ ἥθελε. Τὸ πρῶτο ποὺ ζήτησε ἡταν νὰ διωχτεῖ δισιφλικάς καὶ τὸ χωριό νὰ γίνει ὅπως πρῶτα. Δεκτὸ τοῦ εἶπαν ἀλλὰ αὐτὸς εἶναι γιὰ τοὺς χωριανούς σου ὄφελος. Γιὰ τὸν ἑαυτὸ του ζήτησε τὴν χείρα τοῦ Μωάμεθ γιατὶ θεωροῦνταν μεγάλη τιμὴ σὲ ὅποιον τὴν εἶχε. Αὕτη τὴν βάζαν στὸ πέτο καὶ ὅταν ἔμπαινε σὲ δημόσια ικτίρια καὶ σὲ δικαστήρια ἀμέσως σταματοῦσαν καὶ ἐπρεπε νὰ διατάξει τὸ τιμώμενο πρόσωπο γιὰ νὰ ξαναρχίσουν. Καὶ δὲ λόγος του εἶχε βαρύτητα καὶ μποροῦσε ν' ἀπαλλάξει ὅποιον ἥθελε.

"Οταν τὸν ἐπέτρεψαν νὰ φοράει τὴν χειρὰ τοῦ Μωάμεθ, τὸν δῶσαν καὶ μεγάλο μισθὸ σὰν τιμώμενο πρόσωπο. Ἐπιστρέφοντας στὸ χωριό του δὲ τισιφλικάς εἶχε κιδλαῖς διωχτεῖ. Λέγεται πῶς τὰ τελευταῖα εἰσοδήματα δὲ τισιφλικάς δὲν πρόλαβε νὰ τὰ πάρει καὶ τὰ μούρασαν στοὺς χωριανούς.

"Ο Σδοῦκος Γούσιας ἔχτισε σπίτι ικανούργιο ἀλλὰ περισσότερο ἔμενε στὰ Γιάννενα. Τὸ σπίτι ποὺ ἔχτισε δὲ Γούσιας εἶναι αὐτὸς ποὺ ἔμενε δὲ Ἀνδρέας Σδοῦκος (τῆς Μάνθας). Ἐνῷ δὲ Μιχάλης Σδοῦκος ἔχτισε πέντε τετραδροφα ποὺ στὸ σύνολό τους ἔδειχναν γιὰ ἔνα, γιατὶ εἶχαν ικινή εἰσοδο σὲ κάθε δρόφο. Εἶχαν γύρω γύρω τρύπες γιὰ νὰ χρησιμεύουν γιὰ πολεμίστρες σὲ ὅρα ἀνάγκης. Σήμερα σώζονται τὸ Ισόγειο τοῦ ἐνδός καὶ Ισόγειο καὶ πρῶτος δρόφος τοῦ ὄλλου. Τὸ πρῶτο ἀνήκει στὸν Σδοῦκο Μιχάλη καὶ τὸ δεύτερο στὸν Σδοῦκο Θωμᾶ. Ο Σδοῦκος Γούσιας ἔμενε στὰ Γιάννενα ὡσπου κατηγορήθηκε πῶς συνεργάζονταν μὲ τὴν ἐλευθερωμένη Ἑλλάδα. Ο δινθρωπος ποὺ τὸν πρόδοσε

ἡταν κάπποιος Κώστας, γραμματικὸς ποὺ δολοφονήθηκε ἀπὸ δινθρώπους τοῦ Σδούκου. Ο Γούσιας δὲν γλύτωσε τὴν καταδίκη, πέρασε ἀπὸ δικαστήριο καὶ καταδικάστηκε σὲ θάνατο.

"Η ἐκτέλεσή του θὰ γινόταν στὰ Μπιτόλια, ὅμως ἡ τύχη τὸν βοήθησε, γιατὶ στὴν Κορυτσά γνώριζε τὸν Μπέη. "Οταν μπεδπουλο πρὶν ἀπὸ χρόνια τὴν Πρωτοχρονιά σ' ἔνα χαρτόπαγνιο στὰ Γιάννενα εἶχε χάσει ὅλα τὰ λεφτά του καὶ πουλοῦσε τὰ χρυσὰ ἄριματά του γιὰ τὰ ἔξοδα ἐπιστροφῆς στὴν Κορυτσά. Βλέποντάς τον δὲ Γούσιας στοὺς Σαράφιδες, δὲν τὸν ἄφησε νὰ τὰ πουλήσει καὶ τοῦδωσε τὰ λεφτά ποὺ χρειαζόταν. "Οταν λοιπὸν τὸν περνοῦσαν ἀπὸ τὴν Κορυτσά δυὸ σοβαρίδες Καθάλα στὰ ζῶα δειμένο, τὸν γνώρισε ὁ Μπέης καὶ τοῦ λέει: «Πατέρα Γούσια τί θλέπω;». Τὸν εἶπε πῶς τὸν πάνε γιὰ σκότωμα καὶ δὲν μπορεῖ νὰ τὸν σώσει.

(Στο επόμενο συνέχεια και τέλος)

Γερόντισσα Λυκοραχίτισσα τώρα στὸ Κεφαλοχώρι.

ΠΟΙΟΙ ΕΚΛΕΧΤΗΚΑΝ ΠΡΟΕΔΡΟΙ:

ΚΟΝΙΤΣΑ: Δήμαρχος Σπυρ. Α. Γκότζος
Αγία Βαρβάρα: Γρηγόριος Μιχαλόπουλος
Αγία Παρασκευή: Δήμος Κοντοδήμος
Αετόπετρα: Βασίλειος Κοτσάφης
Αηδονοχώρι: Απόστολος Μαλάμης
Αμαράντου: Κων/νος Κούκης
Αρμάτων: Αντ. Σγούρος
Ασημοχώρι: Κων/νος Στεργίου
Βούρμπιανη: Χαράλαμπος Σκούφιας
Γαναδιό: Χρήστος Βασιλείου
Γοργοπόταμος: Χρυσόστομος Γιώτης
Δίστρατο: Βασίλειος Γώγος
Δροσοπηγής: Κων/νος Ζιώγας
Ελευθέρου: Στέφ. Γούρης
Εξοχής: Χαράλ. Πορφύρης
Ηλιόρραχης: Παναγιώτης Κολόκας
Καβασίλων: Νικόλαος Γκούντας
Καλλιθέας: Ναπολέων Ντίνος
Καστανέας: Κυριάκος Μησιακούλης
Κεφαλοχωρίου: Αναστάσιος Τσίος
Κλειδωνιάς: Αθανάσιος Τζιουβίλας
Λαγκάδας: Δημήτριος Αδάμος
Μαζίου: Λεωνίδας Κολιός
Μελισσόπετρας: Παναγιώτης Λάμπρου
Μοναστηρίου: Λάζαρος Παναγιώτου
Μολίστης: Θεοχάρης Λέτσιος
Μολυβδοσκεπάστου: Θωμάς Δάφνης
Νικάνορος: Χρ. Βαζούκης
Οξιάς: Ιωάννης Τσίμας
Πάδων: Ζήσης Μπισουγιάννης
Παλαιοσελίου: Στέργιος Κουρτίνος
Πηγής: Πασχάλης Ζώτος
Πλαγιάς: Βασίλειος Μήτσης
Πληκατίου: Παύλος Βρόϊκος
Πουρνιάς: Δημήτριος Βρυζώνης
Πύργου: Δημήτριος Κωσταρέλης
Πυρόγιαννης: Σοφοκλής Ζαφείρης
Φούρκας: Γεώργιος Γάκης
Χιονιάδων: Δημήτριος Σκούρτης
Άγιος Μηνάς: Κων/τίνος Κολακές
Αρίστης: Ιωάννης Ζήσης
Βρυσοχώρι: Ιωάν. Καραγιαννόπουλος
Γεροπλάτανος: Γεωργ. Οικονόμου
Ηλιοχώρι: Ιωάν. Κοντογιάννης
Λάιστα: Χριστόφ. Παόλας
Μεσοβούνι: Αλέξ. Κοντονάσος
Πάπιγκο: Οδυσ. Σκούρτης
Βασιλικό: Δημ. Δημητριάδης
Κεφαλόβρυσο: Βασ. Γραμμόζης

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΟΥΝΗΣ

Η 16-11-1982 ήταν αποφράδα ημέρα για την Οξυά και τη Θεοτόκο. Ένα μεγάλο τέκνο μας άξαφνα και πρόωρα έφυγε από κοντά μας. Σε ηλικία μόλις 38 ετών – σφράγισε τα μάτια του για πάντα ο εν ενεργεία Γενικός Γραμματέας του Συλλόγου μας ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΟΥΝΗΣ. Η πικρή είδηση έβαψε πένθιμο τον αέρα του χωριού μας και μαύρες τις καρδιές μας. Χιλιάδες ζευγάρια μάτια έκλαψαν τον άδικο χαμό του νέου μας. Κανείς δεν μπορούσε να το πιστέψει, δεν το χωρούσε ανθρώπου νους, πως έφυγε από κοντά μας εκείνος ο λεβέντης μας.

Ήταν απόφοιτος της Σιβιτανίδειου και είχε πάρει διάκριση. Ξεκίνησε στη ζωή του μόνος του, με μόνο στήριγμα την αξία του και την αξία μάνα του. Ήγινε ο πιο τέλειος και ο πιο αγαπητός υπάλληλος της ΔΕΗ, γι' αυτό και οι συνάδελφοί του του συμπαραστάθηκαν συγκινητικά στις τελευταίες του στιγμές και στην οικογένειά του.

Ήταν άξιος και τέλειος οικογενειάρχης κι έχει σωστά θεμελιώσει την οικογένειά του. Ήταν άνθρωπος συνεπής, αξιοπρεπής, ευγενής, μια μεγάλη καρδιά με τον καλό λόγο πάντα στα χείλη – μια παντοτινή ανοιχτή αγκαλιά για όλους, η προσωποποίηση της δραστηριότητας, της λεβεντιάς και της αισιοδοξίας. Ήταν ο άνθρωπος που είχε μόνο φίλους! Όσοι τον γνώρισαν κέρδισαν πολλά κι όσοι δεν είχαν την τύχη να τον γνωρίσουν έχασαν πολλά.

Υπήρξε ένα ανεπανάληπτο σε προσφορά μέλος του Συλλόγου Οξυάς, που τον οδήγησε σε ζηλευτό σημείο. Ένα κοιμάτι από τη σύντομη αλλά γεμάτη δράση ζωή του την αφέρωσε στο Σύλλογός μας. Το είναι του ήταν καμιωμένο από Οξυά – Θεοτόκο – αγάπη – καλοσύνη και δράση. Ήταν μεγάλος οραματιστής και ικανός να πραγματοποιεί πιο πολλά απ' όσα έλεγε.

Ήταν ο πρωτοπόρος, μεγάλος εμπνευστής της Ομοσπονδίας Κονίτσης. Το όραμά του ήταν να δει τα χωριά της Επαρχίας μας ενωμένα κι αδελφωμένα σε μια πορεία προόδου κι ακμής. Ονειρευόταν μια Ήπειρο εκπολιτισμένη, διατηρώντας την παραδοσιακότητά της και τις παραδόσεις της.

Το ταξίδι του χωρίς γυρισμό είναι απώλεια

ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΟΥ

Ο εδώ Σύλλογος των Ασημοχωριτών επραγματοποίησε δύο διαλέξεις στο ξενοδοχείο Στάνλεϋ.

Στη πρώτη μίλησε η φιλόλογος καθηγήτρια Χρύσα Χρονοπούλου-Πανταζή με θέμα «Η θέση της γυναικας άλλοτε και σήμερα» και στη δεύτερη η καρδιολόγος - ψυχίατρος Ειρήνη Οικονόμου-Σταματάκη με θέμα «Η αρτυριακή υπέρταση και τα προβλήματά της».

Υπήρξαν και δύο ομιλίες έξοχες και εσημείωσαν απόλυτη επιτυχία από απόψεως οργανώσεως και θεματολογίας.

Λόγω του ενδιαφέροντος των θεμάτων έγινε διαλογική συζήτηση και οι ομιλήτριες απάντησαν εύστοχα σε όλες τις υποβληθείσες ερωτήσεις.

Στη συζήτηση έλαβαν μέρος ο επίτιμος πρόεδρος του Συλλόγου Ασημοχωριτών Ιατρός κ. Β. Χρήστου, ο δικηγόρος συμπατρίωτης Ν. Καζαμίας, ο διευθυντής του περιοδικού Κόνιτσα Λ. Βλάχος, ο εκδότης της έρευνας των Ιωαννίνων Χ. Παπασταύρου και άλλοι.

Είναι άξιος πολλών συγχαρητηρίων ο Σύλλογος Ασημοχωριτών για την οργάνωση τέτοιων ωραίων εκδηλώσεων, με την παρατήρηση ότι οι διαλέξεις των παραπάνω επιστημόνων έπρεπε να οργανωθούν για ν' ακουστούν από ευρύτερο κοινό των χωριών μας και της επαρχίας μας, γιατί ήταν αξιόλογες.

– Το καλοκαίρι επισκέφτηκε το Ασημοχώρι ο γνωστός ακτινολόγος των Αθηνών Ασημοχωρίτης Β. Χρήστου και φιλοξενήθηκε στο

όχι μόγο για την Οξυά και τη Θεοτόκο, αλλά για όλη την Επαρχία μας κι όλη την Ήπειρο.

‘Όμως με τα ανεξίτηλα ίχνη που μας άφησε, στη σύντομη αλλά τόσο γεμάτη ζωή του, θα μας οδηγεί στη πραγμάτωση των οραματισμών του.

Αιωνία Του η μνήμη.

Κώστας Αθανασόπουλος
Πρόεδρος Αδελφότητας Οξυάς Ηπείρου

σπίτι του προέδρου του συλλόγου Ασημοχωριτών κ. Στεφάνου Νούτση.

Επίσης ο γιατρός επισκέφθηκε και τα γύρω χωριά του Γράμμου και τα λουτρά του Αμαράντου που τόσο αγωνίστηκε να τα κάνει πανελληνίως γνωστά και για την αξιοποίησή τους. Το ταξίδι αυτό υπήρξε ωφέλιμο από πολλές πλευρές γιατί ο γιατρός έδειξε αμέριστο ενδιαφέρον στη γη που γεννήθηκε και όλα δείχνουν ότι η περιοχή θα ωφεληθεί από τις διαθέσεις του γιατρού.

– Όπως μας είπε ο πρόεδρος του Συλλόγου Στ. Νούτσης οι εκδηλώσεις του Συλλόγου θα συνεχισθούν με κορυφαία εκδήλωση τη προγραμματισθείσα ετησία χοροεσπερίδα που θα γίνει στο ξενοδοχείο Στάνλεϋ.

– Εφέτος ήταν η τρίτη χρονιά που ο δασικός συνεταιρισμός του Ασημοχωρίου που ανασυστήθηκε με την ηθική συμπαράσταση του Συλλόγου της Αθήνας, λειτούργησε με πολύ καλά οικονομικά αποτελέσματα.

Ο Συνεταιρισμός έχει φθάσει να έχει παράπονω από 30 μέλη πράγμα που σημαίνει ότι ξαναζωντανεύει η ζωή στην ακριτική μας περιοχή και ευχόμαστε το παράδειγμα του Ασημοχωρίου να το ακολουθήσουν και άλλα χωριά.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΩΡΕΑ

Ο Γιάννης Σπανός στη μνήμη του παιδιού του Χαράλαμπου Σπανού ανθυποπλοίαρχου του εμπορικού ναυτικού, που πνίγηκε την 1η Μάρτη 1980 όταν το Α/Π MARIA BACOLITSA βυθίστηκε στον Εύξεινο Πόντο με όλους τους άνδρες του, προσφέρει στην «ΚΟΝΙΤΣΑ» για ενίσχυσή της το ποσό των δρχ. πέντε χιλιάδων (5.000).

Ο δρόμος αυτός από την Κόνιτσα και, ιδιαίτερα από τις παιδικές κατασκηνώσεις μέχρι τον αυχένα «Σουσνίτσα» εξακολουθεί να μένει σε αθλιεστάτη κατάσταση. Παρουσιάζει όψιν εγκαταλειμένης περιοχής.

Μπήκαμε στη φθινοπωρινή περίοδο και καμία δραστηριότητα δεν βλέπομε για το ανωτέρω τμήμα της 36ης Επαρχιακής οδού.

Διερωτώμεθα: Πώς θα κυκλοφορήσει αυτό ο δρόμος με τις καταρρακτώδεις βροχές, τους πάγους και τα χιόνια, αφού τώρα περνά κανείς με τη λαχτάρα και το φόβο μήπως μια στραβοτιμονιά τον πετάξει στο χάος;

Τι θα γίνη λοιπόν με τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες;

Παρακαλούμε τον κ. Νομάρχη Ιωαννίνων, το Νομαρχιακό Ταμείο, το Γραφείο Προγραμματισμού να μεριμνήσουν γρήγορα για την διεύρυνση και γενικά τη βελτίωση του τμήματος του δρόμου Κόνιτσα – Σουσνίτσα. Παρακαλούμε, όπως το κλιμάκιο της 1ης ΜΟΜΑ που επέδειξε εξαιρετική δραστηριότητα στο τμήμα της οδού Ελευθέρου – Πάδων, συνεχίσει το ανθρωποσωτήριο έργο της κατασκευάζοντας και το τμήμα της 36ης επαρχιακής οδού Κόνιτσα – Σουσνίτσα.

Μόνον έτσι θ' αποφύγουμε, θα προλάβουμε αναπόφευκτα δυστυχήματα, να θρηνήσουμε ανθρώπινα θύματα.

Είναι νωποί ακόμη οι τάφοι των τριών κατοίκων του Ελευθέρου ως και των δύο υπαλλήλων της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας Κονίτσης εξιλαστηρίων θυμάτων της ελεηνότητας του δρόμου αυτού.

Φθάνει. Δεν πρέπει να θρηνήσουμε και άλλα θύματα.

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος Παλαιοσελλίου.

- Από τις πρόσφατες Δημοτικές εκλογές στο Κεράσοβο εκλέχτηκαν οι εξής: Δ. Κοντόδημος, Λ. Κωνσταντινίδης, Κουτούλας Κ., Βάσιος Γ., Γαλάνης Σ., Τέλλης Η. και Νταγκούβανος Χ.

- Ένα ευχάριστο γεγονός σημάδεψε τη ζωή του χωριού: Μετά από 33 χρόνια έφτασε η ασφαλτόστρωση του δρόμου κοντά στο χωριό μας και έγινε εύκολη η μετάβαση των ξενητεμένων και των επισκεπτών του χωριού.

Θα παρακαλούσαμε μέσω του περιοδικού, τους αρμόδιους, να φροντίσουν να γίνη και το τελευταίο κομάτι μερικών εκατοντάδων μέτρων του δρόμου που υπολείπονται, για να λήξη μια ταλαιπωρία τριάντα και πλέον χρόνων.

- Παντρεύτηκαν το τελευταίο διάστημα οι Κερασοβίτες: Παντ. Α. Τζίνας, Αθ. Ι. Νταγκουβάνος, Ελένη Παναγιώτου και ο Παύλ. Χ. Νταγκουβάνος (πολιτικός γάμος). Τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

- Δυστυχώς η ζωή έχει και την άσχημη πλευρά της. Έφυγαν από κοντά μας οι: Γεώργ. Παγώνης και Παναγιώτης Κουτούλας. Συλλυπούμαστε τις οικογένειές τους.

- Η αδελφότητα Αγ. Παρασκευής «το Κεράσοβο», πραγματοποίησε στις 14-11-82 αρχαιρεσίες στο Ξενοδοχείο ΣΤΑΝΛΕΪ και αναδείχτηκε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο με πρόεδρο τον Βασ. Κιτσάκη, Αντιπρόεδρο τον Παν. Ζάρα, Γραμματέα τον Ζ. Γαλάνη, Ταμία τον Χρ. Γκούτσιο και μέλη τους Χαρ. Χαρισιάδη, Γιώργο Νταγκουβάνο και Σελσιώτη Νίκο.

Τους ευχόμαστε να πετύχουν τους στόχους τους για το καλό της Αδελφότητας.

- Ευχαριστούμε θερμά τον κ. Λ. ΒΛΑΧΟ Αρχισυντάκτη του περιοδικού «ΚΟΝΙΤΣΑ» γιατί αγόγγυστα κάθε φορά μας παραχωρεί μια γωνιά απ' τον πολύτιμο χώρο του περιοδικού για την ενημέρωση των Κερασοβίτων της διασποράς.

Νίκος Γαλάνης

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

• Ο ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ Αρχαιολόγος κ. Φώτης Πέτσας έδωσε στις 15 Νοέμβρη 1982 ενδιαφέρουσα διάλεξη με θέμα: «Τοπική Ιστοριογραφία» στη μεγάλη αίθουσα της Αρχαιολογικής Εταιρείας. Τη διάλεξη που οργάνωσε η «Ηπειρωτική Εταιρεία» παρακολούθησε πολύς κόσμος και ανάμεσά του και πολλοί συμπατριώτες μας, γιατί το θέμα της διάλεξης αναφέρονταν στα αρχαιολογικά ευρήματα του Δυτικού Ζαγοριού, γύρω από την Αρτσίστα, τη σημερινή Αρίστη, ιδιαίτερη πατρίδα του κ. Πέτσα. Και συνδέονταν άμεσα με την Κόνιτσα, απ' την οποία περνούσαν οι αρχαίοι στρατιωτικοί και εμπορικοί δρόμοι προς τη Μακεδονία.

Συγχαίροντες και από τη στήλη αυτή το συνεργάτη του περιοδικού μας κ. Πέτσα, υποβάλουμε συνάμα την σκέψη και την παράκληση να επαναλάβει τη διάλεξη αυτή το καλοκαίρι στην Κόνιτσα.

• ΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ Μόλιστας, Γαναδιού και Μοναστηριού που εδρεύουν στην Αθήνα υπέβαλαν κοινό υπόμνημα στον Πρωθυπουργό, στον Πρόεδρο της Βουλής, στον Υπουργό Δημοσίας Τάξεως, στον Πρόεδρο της «Νέας Δημοκρατίας», στον Αρχηγό Χωρ/κής, στους βουλευτές Ιωαννίνων, στο Νομάρχη Ιωαννίνων, στη Δ/ση Χωρ/κής Ιωαννίνων και στις εφημερίδες, στο οποίο αναφέρονται πληροφορίες για κατάργηση του σταθμού χωρ/κής Μόλιστας και ζητούν να μην παρθεί ένα τέτοιο μέτρο, γιατί ο σταθμός χωρ/κής εμπεδώνει το αίσθημα ασφάλειας των κατοίκων, διασφαλίζει το ταχυδρομείο και το Ταχ. Ταμιευτήριο Μόλιστας, καθώς και τα βυζαντινά κειμήλια των εκκλησιών.

• ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΥΜΕ το τηλ/μα που έστειλε στις 3/1 ο Αναπτυξιακός Σύνδεσμος Λάκκας Αώου στη Νομαρχία. Βελτιώθηκε άραγε η κατάσταση;

Νομαρχία Ιωαννίνων 1η ΜΟΜΑ Ιωάννινα.

Παρακαλούμε διαθέσητε Γκρέιντερ για εκκαθαρισμό 36ης επαρχιακής οδού Κόνιτσας-Διστράτου. Βατότης χειρίστη. Κάτοικοι δίκαια διαμαρτύρονται. Εν όψει χειμώνα που πλησιάζει παρακαλούμε για την ταχύτερα αποστολή Γκρέιντερ προς άμεσο καθα-

ρισμό του οδοστρώματος και τη δημιουργία αύλακος διοχέτευσης των ομβρίων υδάτων.

Για τον Αναπτυξιακό Σύνδεσμο
Λάκκας Αώου

ο Πρόεδρος ο Γραμματέας
Γιάννης Μίσιος Απόστ. Τσιρώνης

• ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ των Κοινοτικών Εκλογών στο Παλαιοσέλι ανάδειξαν πρόεδρο τον κ. Στέργιο Α. Κουρτίνο και Συμβούλους τους: Παναγ. Ν. Αθανασίου, Ιωάννη Α. Κουρτίνο, Ελευθέριο Γ. Μιχώτα, Θωμά Α. Αθανασίου, Δημήτ. Χ. Ρούβαλη, Χρήστο Στ. Τζίμα και Ηλία Γ. Βασιλίκα.

• ΣΤΙΣ 4 Νοέμβρη κηδεύτηκε στην Αθήνα ο συμπατριώτης μας Πυρσογιαννίτης Σωκράτης Πύρσος, ο καπετάν Γκραμπάλας της Εθνικής Αντίστασης. Γεννημένος στην Πυρσόγιαννη το 1914 τέλειωσε το Γυμνάσιο στα Γιάννινα κι ύστερα την Ανωτάτη Δασολογική Σχολή στο Πανεπιστήμιο Θεσ/κης. Έφεδρος αεκόπις πυρ/κού πήρε μέρος στον πόλεμο του 1940 και διακρίθηκε στις μάχες του Καλπακίου όπου υπερασπίστηκε το ύψωμα «Γκραμπάλα» καίριο στήριγμα της αμυντικής μας διάταξης. Από εκεί πήρε και το επαναστατικό ψευδώνυμο με το οποίο ήταν γνωστός σαν Καπετάνιος του 15ου και αργότερα του 85ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ.

Μετά τη Βάρκιζα εδοκίμασε διωγμούς και εξορίες και τέλος αναγκάστηκε να εκπατριστεί για να βρεί τα μέσα συντήρησής του. Ο Καπετάν Γκραμπάλας πέθανε στη Λιβύη της Αφρικής και γύρισε νεκρός για να ταφεί στην πατρώα γη.

• ΠΕΘΑΝΕ στις 26 Νοέμβρη η Πολυξένη Νικολάου σύζυγος του Βαγγέλη Νικολάου του Ασημοχωρίτη Δάσκαλου, του φίλου και μαχητή των δημοκρατικών ιδεωδών που σκοτώθηκε πριν από χρόνια από τροχαίο. Η κηδεία της Πολυξένης Νικολάου έγινε στο νεκροταφείο Ζωγράφου και τη συνόδευσαν στην τελευταία της κατοικία συγγενείς, χωριανοί του Ασημοχωρίου και πολλοί γνωστοί και φίλοι.

• ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ πέθανε ο Γιάννης Βουρδούκας ακαταπόνητος νεωκόρος του Πεκλαριού μέχρι πριν λίγους μήνες, παρά τα ογδό-

ντα και πάνω χρόνια του. Έτρεχε σ' όλες τις εκκλησιές του χωριού και σ' όλα τα ξωκκλήσια να βοηθήσει τον Παπά και ν' ανάφει τα καντήλια. Τώρα έκανε τον τελευταίο δρόμο μέχρι τον Αϊ Νικόλα κι έμεινε εκεί να ξεκουραστεί. Αιωνία του η μνήμη.

Ο γιος του Βαγγέλης Βουρδούκας στη μνήμη του πατέρα του προσφέρει για ενίσχυση στην «ΚΟΝΙΤΣΑ» 1000 δρχ.

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΠΑΚΛΗΣ Ξάνθη	Δρχ.
ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ ΚΟΤΙΝΑΣ Αθήνα	500
ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ Αθήνα	500
ΤΑΚΗΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ Αθήνα	500
ΑΧΙΛ. ΝΑΤΣΗΣ Αθήνα	500
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙΤΩΝ Αθήνα	1.000
ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΑΚΟΥΛΗΣ Αθήνα	500
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ Αθήνα	500
ΝΙΚΟΛ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Πειραιάς	500
ΑΛΕΞ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Αθήνα	500
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΦΑΝΗΣ Αθήνα	1.000
ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΣΙΟΓΚΑΣ Αίγιο	500
ΝΙΚΟΛ. ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ Αθήνα	500
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΟΤΣΙΝΑΣ Θεσ/κη	800
ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΟΥΛΑΪΔΗΣ Αθήνα	1.000
ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΙΤΣΑΚΗΣ Αθήνα	2.000
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΩΓΟΣ Γρεβενά	500
ΑΠΟΣΤ. ΒΥΖΟΥΡΗΣ Αθήνα	600
ΘΩΜΑΣ ΓΚΟΓΚΟΣ Αθήνα	600
ΝΙΚΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΑΔΗΣ Άρτα	500
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΟΥΚΑΣ Αθήνα	500
ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Αθήνα	1.000
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΖΗΚΑΣ Αθήνα	500
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Αθήνα	500
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΓΚΟΥΤΣΙΟΣ Αθήνα	500
ΖΗΣΗΣ ΓΑΛΑΝΗΣ Αθήνα	500
ΗΛΙΑΣ ΒΑΣΙΟΣ Αθήνα	500
ΑΛΕΞ. ΝΑΚΟΣ Αθήνα	1.000
ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Αθήνα	500
ΔΗΜ. ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ Αθήνα	500
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΩΤΟΥΛΑΣ Αθήνα	500
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΣΙΑΤΣΙΟΣ Αθήνα	500
ΚΩΣΤΑΣ ΓΙΟΥΣΙΟΣ Αθήνα	500
ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ ΣΔΟΥΚΟΣ Αγρίνιο	1.000
ΣΩΤ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ Γιάννινα	800
ΑΘΑΝ. ΓΕΡΑΣΗΣ Αθήνα	1.000
ΝΙΚΟΛ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ Αθήνα	1.000
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΖΗΜΑΣ Αθήνα	500
ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΑΡΙΤΣΗΣ Αθήνα	500
ΠΕΤΡΟΣ ΒΟΥΡΗΣ Αλιβέρι Εύβοιας	1.000
ΚΩΝ/ΤΙΝΟΣ ΜΑΡΤΣΕΚΗΣ Αθήνα	1.000

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ

Αφίνοντας τον Εθνικό δρόμο Εγνατίας κοντά στην τοποθεσία Μπέλεϋ μπαίνεις στον επαρχιακό δρόμο για το Κεράσοβο.

Ο δρόμος αυτός από το Μπέλεϋ μέχρι τον Άγιο Δημήτριο Πουρνιάς περίπου τα τρία χιλιόμετρα είχε κλειστεί δεξιά και αριστερά από άγρια δέντρα και η ιδιομορφία του εδάφους με τις πολλές στροφές είχαν κάνει την ορατότητα σχεδόν ανύπαρκτη, πράγμα που δημιουργούσε σοβαρούς κινδύνους για τους οδηγούς μας.

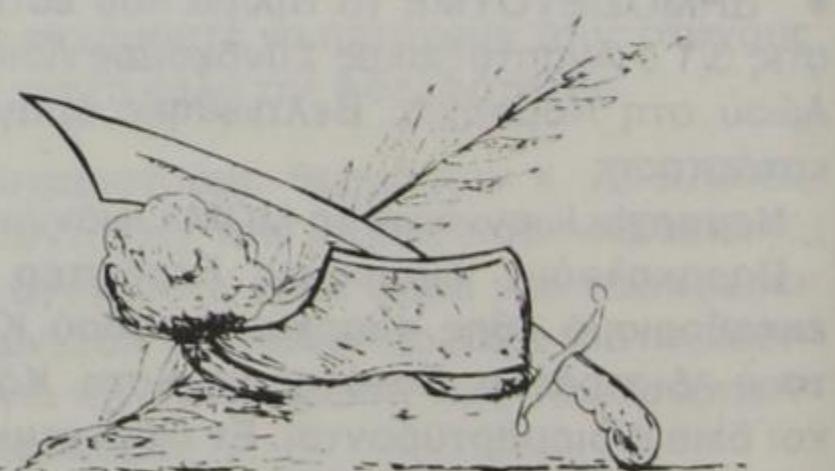
Για να καθαρισθούν αυτά τα άγρια δέντρα χρειάζονταν να κάνομε εξόρμηση, αυτό μας είχε πη το καλοκαίρι και ο κ. Νομάρχης μας, να μην τα περιμένομε όλα να μας τα φιάσει το κράτος, αλλά πρέπει και εμείς, ο λαός, να βοηθήσουμε για να φκιάσουμε το σοσιαλισμό.

Πράγματι μια μέρα του Νοέμβρη ξεκινήσαμε οκτώ άτομα με τσεκούρια, αλυσιδόπριόνα, πριόνια και με τα τροβάδια που είχε ο καθένας τα φαγώσιμα και κατεβήκαμε στο Μπέλεϋ με τα αυτοκίνητα του Ντίνου Γκουντούλη και του Μιχάλη Ντακοβάνου.

Φτάνοντας στο Μπέλεϋ αρχίσαμε το καθάρισμα του δρόμου, άλλοι να κόβουν και άλλοι να τα παραμερούν.

Η μέρα αυτή σε όλους μας δεν ήταν μέρα δουλειάς, αλλά, μέρα ευχαρίστησης, γέλιου και καλαμπουριού. Δεν στάθηκαν εμπόδιο τα χρόνια που σέρνανε ο καθένας στην πλάτη του όπως ο Γιώργος Βάσιος 70 χρόνια, Σπύρος Γαλάνης 69 χρόνια, Δήμος Κοντοδήμος 66, Αχιλλέας Παπακώστας 65, Κώστας Τσιάτσας 63, Χριστόφορος Σελτσιώτης 57, Ντίνος Γκουντούλης 50 και Μιχάλης Ντακοβάνος 38.

Δήμος Κοντοδήμος

Νέα άπό τήν πατρίδα

■ Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ της 28ης Οκτωβρίου εορτάσθηκε στην Κόνιτσα με τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

Η πόλη σημαιοστολίστηκε και φωταγωγήθηκε και την παραμονή έγιναν στα Σχολεία σχετικές ομιλίες. Το δε απόγευμα οι μαθητές με τους καθηγητές των κατέθεσαν στεφάνια στο μαυσωλείο του Αγίου Αθανασίου όπου ευρίσκονται τα οστά των πεσόντων κατά την Ιταλική εισβολή του 1940. Εψάλη εκεί και επιμημόσυνη δέηση.

Την 28-10-82 εψάλη επίσημη Δοξολογία και τον πανηγυρικό της ημέρας εξεφώνησε ο καθηγητής κ. Αναστάσιος Τσιτσιμίδης. Επακολούθησαν: δεξίωση εκ μέρους της Δημοτικής αρχής, επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο Ήρώ της Κεν. Πλατείας και παρέλαση, μαθητών, μαθητριών και τμημάτων στρατού.

Το απόγευμα έγινε χορός με λαϊκά όργανα στην Πλατεία.

■ ΣΤΙΣ 10-10-82 επισκέφτηκε την Κόνιτσα ο συμπατριώτης υπουργός Εμπορίου κ. Γεώργιος Μωραΐτης. Πολύς κόσμος παρευρέθηκε στην υποδοχή του και άκουσε την ομιλία του στην Κεντρική Πλατεία.

■ ΟΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ και Κοινοτικές εκλογές τόσο στην Κόνιτσα όσο και στα χωριά μας διεξήχθησαν με απόλυτη τάξη και ηρεμία και τα αποτελέσματά των έχουν ως εξής: Στην Κόνιτσα έλαβαν, ο συνδυασμός «Ενωμένοι για την Ανάπτυξη» του κ. Σ. Γκότζου 692 ψήφους, ο συνδυασμός «Δημοτική Αλλαγή» του κ. Βασιλείου Τσαλιαμάνη 584 και η «Δημοκρατική Ενότητα» του κ. Αποστ. Βαγενά 104. Δήμαρχος επανεκλέχθηκε ο κ. Σπύρος Γκότζος και σύμβουλοι του δικού του συνδυασμού οι κ.κ. Σωτ. Βαγενάς, Δημ. Πούλιος, Χαραλ. Εξάρχου, Χρήστ. Μηλιώνης, Ιωάν. Μίσιος, Παναγ. Ρόμπολος και Σπυρ. Διαμάντης. Από το συνδυασμό του κ. Τσαλιαμάνη, εκτός φυσικά από τον ίδιο, εκλέχτηκαν και οι εξής σύμβουλοί του: οι κ.κ. Χριστόδ. Κοτύλιας και Νικ. Χατζηεφραιμίδης και η δις Χρυσούλα Χαλούλου.

■ ΣΤΙΣ 30-10-82 επισκέφθηκε την Κόνιτσα ο υπουργός Γεωργίας κ. Κων. Σημίτης και έξετασε διάφορα ζητήματα της αρμοδιότητάς του όπως το θέμα του αναδασμού κ.ά. Ο Αγροτικός Σύλλογος του υπέβαλε το αίτημα, να διανεμηθούν οι εκτάσεις του Προτύπου Κρατικού Κτήματος και της Αναγωνστοπουλείου Σχολής στους αγρότες.

■ ΝΕΑ Διοικ. Συμβούλια των Συλλόγων

Γονέων και Κηδεμόνων των Α' και Β' Δημοτικών Σχολείων της Κόνιτσας εκλέχτηκαν προημερών. Πρόεδρος στου Α' εκλέχθηκε ο κ. Απ. Πασχάλης, Γραμματέας ο κ. Κων. Χατζής, Ταμίας ο κ. Γεώρ. Γκίκας, Μέλη: ο κ. Βασ. Μάτσιας και η κ. Ελένη Παπαμιχαήλ. Του Β' Δημ. Σχολείου εκλέχτηκαν: οι κ.κ. Ευάγγελος Ευαγγέλου, Ιωάν. Λαζογιάννης, Γεώργ. Σκούφης, Θωμ. Ντάφλης και Χρήστος Φασούλης.

Εκλογές έγιναν και στο Σύλλογο Ιδιωτικών Υπαλλήλων και αναδείχτηκαν: Πρόεδρος ο κ. Βασ. Αντωνίου, Αντιπρόεδρος ο κ. Βασ. Παρασκευάς, Γραμματέας ο κ. Ιωάν. Γουσγούνης, Ταμίας ο κ. Χρ. Δερδέκης και μέλος ο κ. Σπυρ. Στεφάνου.

■ ΚΑΤΑ τον διεξαχθέντα στην Κόνιτσα έρανο του Ερυθρού Σταυρού, συγκεντρώθηκε το ποσόν των 84.000 δραχμών.

■ ΚΑΤΕΘΕΣΑΝ στο Εκκλησιαστικό Γηροκομείο Κονίτσης: ο κ. Χρήστος Φλώρος 2.000 δρχ. εις μνήμην Κρινιώς Καλομοίρη, ο κ. Δημητρ. Μαύρος δικηγόρος ανά 2.000 δρχ. εις μνήμην Ηλία Γλυκοφρύδη και Ιακώβου Λωνάκη, η οικογένεια Χαρίση Πέτσα 5.000 εις μνήμην των θείων των Νικολάου και Ζαγόρκας Κυρατσίδη καθώς και η κ. Ευδοκία Δέλια εις μνήμην των ιδίων.

■ ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΟΙ των Κοινοτήτων των χωριών της Λάκκας Αώου, καθώς και των απέναντι Κοινοτήτων του Ζαγορίου υπέβαλαν υπόμνημα προς τον κ. Νομάρχη και

ΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ

Στή Λ. Συγγροῦ ένιαχίος χῶρος 220 τ.μ. χωρίς κολώνες, μὲ πολυτελὴ κινητὰ χωρίσματα, τηλεφωνικὸ κέντρο, δύο WC ντούς καὶ ἐλάχιστα κοινόχρηστα.

Πληροφορίες τηλ. 8670.520.

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΙΔΩΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΙΣΠΑΣ

Πάρνηθος 3 - "Αγ. Ιωάννης Ρέντης
Τηλ. 4923.221

ζητούν να διανοιχθή ο δρόμος από το Βρυσόχωρι μέχρι το Παλαιοσέλι, για να ενωθή οδικώς το Ζαγόρι με την Επαρχία Κονίτσης. Εκθέτουν σ' αυτό και τα πλεονεκτήματα που θα προέλθουν απ' αυτή τη διάνοιξη.

■ ΑΠΟ πυρκαϊά καήκαν 70 στρέμματα δασικής έκτασης στο χωριό Αετομηλίτσα.

■ ΜΕΤΑ από διεξαγωγή εκλογών το νέο Διοικ. Συμβούλιο του Συλλόγου Δασκάλων Κονίτσης συγκροτήθηκε ως εξής: Πρόεδρος ο κ. Ευάγγελος Τζάλλας, Αντι/δρος ο κ. Βασ. Νίκου, Γραμματέας ο κ. Ανδρέας Αποστόλου, Ταμίας ο κ. Δημ. Ζώτος και μέλος ο κ. Χρήστος Οικονόμου. Ο Σύλλογος συνέταξε και σχετικό ψήφισμα για την επέτειο του Πολυτεχνείου, χαιρετίζοντας τα αδούλωτα νειάτα της πατρίδας μας.

■ Η ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ των Νέων της Κόνιτσας διοργάνωσε στη Μαθητική Εστία διάφορες εκδηλώσεις για την επέτειο του Πολυτεχνείου. Έγιναν ομιλίες, απαγγελίες, έκθεση φωτογραφιών, τραγούδια κλπ. Παρευρέθηκε αρκετός κόσμος.

■ ΣΤΙΣ 18-11-82 αρκετά χιόνια έπεσαν σε όλα τα βουνά της Επαρχίας μας και το κρύο ήταν αισθητό.

■ ΣΤΙΣ 18 προς 19 Νοεμβρίου άγνωστοι διέρρηξαν τις θύρες του Δημοσίου Ταμείου Κονίτσης, με σκοπό να παραβιάσουν το χρηματοκιβώτιο, χωρίς να το κατορθώσουν.

■ ΣΤΙΣ 24-11-82 ο Εξωραϊστικός και Μορφωτικός Σύλλογος Κονίτσης διοργάνωσε στην αίθουσα του εντευκτηρίου του διάλεξη με θέμα: ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ και ομιλητή το γιατρό κ. Σταύρο Μπούσμπουλα, που ανέπτυξε το θέμα του πολύ εκλαϊκευτικά και απλά. Όπως ανακοίνωσε ο Πρόεδρος του Συλλόγου κ. Χρήστος Κούγιας, θα επακολουθήσουν κι άλλες διαλέξεις με παρόμοια και διάφορα άλλα θέματα.

■ ΓΙΑ ΑΡΚΕΤΕΣ μέρες η Κόνιτσα έμεινε χωρίς τηλεόραση από βλάβη και των δύο αναμεταδοτών που είναι στη Βίγλα.

■ Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ Γυναικών Κόνιτσας διοργάνωσε στις 27-11-82 στο κέντρο «Δέντρο» χορεσπερίδα, με λαϊκά όργανα, που

σημείωσε εξαιρετική επιτυχία.

■ Ο ΣΕΒΑΣΜ. Μητροπολίτης μας κ. Σεβαστιανός έκανε θείο κήρυγμα στις 28-11-82 στην Πνευματική Στέγη και την επομένη απέστειλε προς τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και προς διάφορες εφημερίδες, τηλεγράφημα διαμαρτυρίας για το νομοσχέδιο Αναμορφώσεως του Οικογενειακού Δικαίου.

■ ΕΞΗ συνολικά είναι οι υποψήφιοι που θα διεκδικήσουν το αξίωμα του Νομαρχιακού Σύμβουλου στην Επαρχία μας κατά τις προσεχείς εκλογές: οι κ.κ. Ρέμπελος Θεμιστοκλής, Παπανώτης Απόστολος, Στεργίου Γρηγόριος, Αναγνωστόπουλος Σωτήριος, Κοτύλιας Αλέξανδρος, και Ραμαντζάς Δημήτριος.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Η κα Νικολέτα σύζ. Χριστοφ. Μπάρμπα, έφερε στη ζωή αγοράκι, επίσης και η κα Μαγδαληνή σύζ. Γεωργ. Αθανασίου.

ΓΑΜΟΙ

Ο κ. Αναστάσιος Αηδόνης και η δις Ελένη Β. Πύλια αντάλλαξαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου.

Έγιναν στην Κόνιτσα οι εξής γάμοι: του κ. Φώτ. Μάνθου με τη δίδα Ελένη Ρούση από το Γεροπλάτανο, του κ. Σταύρου Θ. Μάλιακα με τη δίδα Ανθούλα Καραφλιά από την Κλειδωνιά, του κ. Νικ. Ελευθεριάδη με τη δίδα Μαρία Θ. Γιαννημέλου και του κ. Χαραλ. Λιάλια με τη δίδα Σταυρούλα Γαστάρη. Στις 23-10-82 έγιναν στη Λαμία οι γάμοι του κ. Γεωργ. Καραγεώργου καθηγητού με την Κονιτσιωτοπόύλα χημικό δίδα Χαρίκλεια Α. Πηγαδά.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσαν οι Κων/νος Παπαζήσης και Στέφανος Παπαδήμας.

ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

‘Ιπεύθυνος κατά Νόμο καὶ οἰκονομικὸς διαχειριστὴς:

ΛΑΜΠΡΟΣ ΒΛΑΧΟΣ, Αχαρνῶν 208,
Αθήνα Τ.Τ. 821, τηλ. 8649.476

‘Ανταποκριτές:

Κόνιτσα: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΓΘΥΜΙΟΥ, Κόνιτσα
Γιάννινα: ΧΑΡΑΛ. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ, Μεγ. Αλεξάνδρου 11,
Τηλ. 28.117

‘Αντιπρόσωπος Β. Έλλαδας: ΧΡΗΣΤΟΣ ΕΞΑΡΧΟΥ
Κασσάνδρου 85, Θεσσαλονίκη

Προϊστάμενος Τυπογραφείου:

Ι. ΡΟΣΣΟΛΑΤΟΣ, Αχαρνῶν 244 — Αθήνα 815 — Τηλ. 8677.686

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ: Εσωτ. δρχ. 300. Εξωτ. δολ. ΗΠΑ 20.

ΖΩΝΤΑ